

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Adulationis peccatum tripliciter committitur: estq[ue] humanæ fragilitati
valde nociuum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

vel malæ moraliter, sicut electiones: & propterea si deliberata refutationes non sunt peccata mortalia, nec tristitiæ sunt mortalia peccata.

Ex his habes, quòd quum quis tristatur de ieiunio, oratione, festorum obseruatione, & huiusmodi, & propter huiusmodi tristitiã negligit ieiunare, orare, aut festa seruare, peccat peccato accediæ: non vt est speciale peccatum, sed accediæ communiter dictæ, quæ non trahit peccatum in aliam speciem.

Adulationis peccatum tripliciter committitur: estq; humanæ fragilitati valde nocuum.

Adulatio est peccatum, quia est excessiua laus seu complacentia verbis vel factis in communi conuersatione. Et tripliciter potest esse peccatum mortale. Primò ratione materiæ laudatæ: vt si quis laudet aliquem de actu qui est peccatũ mortale. Vel ratione finis, vt si quis laudet aliquẽ ad hoc vt noceat illi corporaliter, vel spiritualiter. Vel ratione occasionis, vt quum quis laudando fit alteri præterintentionem suam occasio peccandi mortaliter.

Et primi duo modi, quia sunt manifeste contra charitatem, sunt inexcusabiles. Tertius autem cum grano salis intelligendus est, mensurãdo occasionem peccandi an sit data vel accepta, & an sit cognitum & cogitatum à laudante, quòd is qui laudatur, ex huiusmodi laude ruere solitus fit in mortale peccatum. & rursus an ex debito, an sponte laudans laudet. In iis enim quæ sunt ex suo genere recta & præter intentionem operantis alius ruit, nõ modicam hæc faciunt differentiam, vt in materia de scandalo declarabitur. Quum enim aliquis debet ex officio aliquem de bono aliquo opere laudare, etiam si fiat laudatum in superbiam mortalem se elaturum, non tenetur pro-

pterea

pterea desistere à debito officio: potest tamen & debet deponere huiusmodi scientiam de futura ruina illius: quia xii horæ sunt diei, & potest in instanti homo illuminari & mutari à diuina misericordia.

Est autem adulatio peccatum valde graue, & propter nocumenta maxima quæ affert humano generi (hinc enim facilè, vt Hiero. ait, n' ètes hominum corrumpuntur: & ad ea quæ laudantur quamuis criminosa accenduntur & assuescunt, in tantum vt mala non solum desinant haberi vt turpia, sed habentur vt bona, & laudè, honore, ac præmio digna: quo quid peius?) & propter excessum diuinæ offensæ: iuxta illud, Quoniam laudatur peccator in desideriis animæ suæ, & iniquus benedicitur, exacerbauit Dominum peccator. Est autem peccatum veniale, quando vel laudatur aliquis de malis venialibus, vel de bonis, sola complacendi intentione, absque ruina, vel etiam ob aliquam vtilitatem cōsequendam vel non impediendam: vt de se patet.

Adulterium semper est peccatum: & multa inducere potest incommoda.

Adulterium quantum ad crimen, est manifestè peccatum mortale: quantum verò ad damnificationem consideratione eget. Duplex enim habet, quantum non semper annexum damnum alienum, vel successoris, vel hospitalis. Nam si proles ex adulterio suscepta marito matris succedit, vel ab eo dotatur, damnificantur hæredes legitimi. Et propterea vterque adulter, quia damni huius causa existit, tenetur secundum vires ad satisfactionem: aut manifestè, si negotium id patitur aut sub aliquo velamine, donanda læsis per interpositam personam, aut per se quod potest. Verùm circa huiusmodi manifestationis negotium diu pensanda sunt: scilicet periculum & spes.